

МОТИВИ

към проект на нова Наредба № 63 за изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете за представяне на отчетите за надзорни цели на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове и подфондове

Причини, налагащи приемането:

Със Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 27 от 2026 г.) са извършени съществени промени, свързани с дейността на пенсионноосигурителните дружества, в т.ч.:

- ✓ въвеждане на подфондове като обособени имущества в рамките на универсален пенсионен фонд и на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване;
- ✓ развиване на уредбата на инвестициите, вкл. посредством въвеждане на възможност за инвестиране в нови видове финансови инструменти, и нови количествени ограничения;
- ✓ изплащане на пенсиите и разсрочените плащания при придобито право на пенсия от общи фондове за извършване на плащания;
- ✓ замяна на границата на платежоспособност с нов вид капиталово изискване (капиталова база).

Във връзка с настъпилите промени на законово ниво се налага цялостно актуализиране и развиване на подзаконовата нормативна уредба, регламентираща отчетите за надзорни цели, представяни от пенсионноосигурителните дружества. Предвид необходимостта от съществени и многобройни промени в Наредба № 63 от 8.11.2018 г. за изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете за представяне на отчетите за надзорни цели на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове (ДВ, бр. 95 от 2018 г.) е изготвен проект на нова Наредба № 63 за изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете за представяне на отчетите за надзорни цели на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове и подфондове, съответно действащата Наредба № 63 от 8.11.2018 г. ще бъде отменена. Проектът запазва номера на действащата Наредба № 63 в наименованието си с оглед налагането и утвърждаването му сред заинтересованите страни, както и поради припокриването на кръга обществени отношения, които се регулират с него. Идентифицирането и отграничаването на новия и отменения подзаконен нормативен акт се постига въз основа на пълните им наименования, включващи датите на приемането им, и въз основа на данните за обнародването им в „Държавен вестник“.

Също така в образците на отчетите за надзорни цели са вградени и справките от други подзаконовни нормативни актове, регламентиращи допълнителното пенсионно осигуряване, с необходимите промени във връзка с приетите изменения в Кодекса за социално осигуряване.

Цели, които се поставят с приемането на наредбата:

С предложениния проект на наредба се цели утвърждаването на образци на отчети за надзорни цели, които отчитат настъпилите законови промени в изискванията към дейността на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове и подфондове.

Посредством включването в отчетите за надзорни цели на информация, която

понастоящем се съдържа в отделни справки, представяни по силата на други подзаконовни нормативни актове, се цели обобщаване на данните и предоставянето им чрез използването на по-малък брой отчетни и справочни форми.

Очаквани резултати от прилагането на наредбата:

С приемането на наредбата се очаква да бъде осигурено ефективното прилагане на промените, предвидени със Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, свързани с отчетността на пенсионноосигурителните дружества. Посредством предоставянето на данни чрез приложенията към наредбата отчетни форми ще бъде осигурена необходимата информация на Комисията за финансов надзор за осъществяване на текущия надзор над дейността на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове и подфондове. Детайлната и актуална отчетна информация ще обезпечи поддържането на високо ниво на защита на интересите на осигурените лица, пенсионерите и техните наследници и възможност за навременна реакция при възникване на рискове за финансовата стабилност на дружествата и фондовете.

Посредством включването в отчетите за надзорни цели на информацията, която до момента се е съдържала в самостоятелни справки извън тях, ще бъде намалена административната тежест за поднадзорните лица.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на наредба не е свързано с допълнителни разходи за пенсионноосигурителните дружества извън тези, произтичащи от настъпилите промени на законово ниво.

Проектът на наредба налага извършване на допълнителни разходи от страна на Комисията, обусловени от необходимостта за адаптиране и надграждане на Единната информационна система с оглед привеждането ѝ в съответствие с предвидените нормативни промени. Също така ще бъде необходимо преработване и оптимизиране на съществуващи функционалности на системата, включително на процесите по събиране, обработване, съхраняване и визуализиране на информация, така че да бъде осигурено пълно съответствие с новите регулаторни изисквания.

Спазването на предвидените образци и представянето на изискуемата съгласно наредбата информация ще се проверява в рамките на текущия надзор над дейността по допълнително пенсионно осигуряване.

Анализ на съответствието с правото на Европейския съюз:

Проектът е разработен в съответствие с общите принципи на правото на Европейския съюз, установени в чл. 5 от Договора за Европейския съюз, включително принципите на субсидиарност и пропорционалност. Предвидените разпоредби не въвеждат дискриминационни мерки, не създават необосновани пречки пред свободното движение на капитали или услуги и не натоварват административно субектите над необходимото за постигане на целите на акта. С това се гарантира правната сигурност и стабилност на подзаконовата уредба в контекста на членството на Република България в Европейския съюз.

Материята, предмет на регулиране с настоящия проект, попада в обхвата на националната компетентност и не е пряко уредена от правото на Европейския съюз в областта на финансовия надзор, с изключение на част от информацията, касаеща

предоставянето на пан-европейски пенсионен продукт (ПЕПП) от доброволен пенсионен фонд за ПЕПП. Изискванията към информацията за ПЕПП, съдържаща се в Насоките относно надзорната отчетност за паневропейския пенсионен продукт (ПЕПП) (ЕЮРА-21/260) на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване, за които Комисията за финансов надзор, на основание чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор и чл. 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията, във връзка с Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 63 от 8.11.2018 г. за изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете за представяне на отчетите за надзорни цели на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове (ДВ, бр. 70 от 2024 г.) с Решение № 614-Н от 29.08.2024 г. е обявила, че спазва в надзорната си практика, са въведени в предложения проект на наредба.

На основание чл. 6 от Правилата за нормативна дейност на Комисията за финансов надзор проектът на нова Наредба № 63 за изискванията към съдържанието, периодичността на изготвяне и сроковете за представяне на отчетите за надзорни цели на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях фондове и подфондове, се публикува на интернет страницата на Комисията за финансов надзор, като срокът за предложения и становища е 14-дневен, т.е. до 24 юли 2026 г. включително. Срокът е определен с оглед задълженията на Комисията за финансов надзор, съгласно § 192 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 27 от 2026 г.) да приеме и приведе подзаконовите нормативни актове по прилагането на Кодекса за социално осигуряване в съответствие с приетите нормативни промени, като е съобразен с необходимото време за обсъждане на постъпилите предложения и бележки в хода на общественото обсъждане, както и приключването на процедурата по приемане на подзаконовия нормативен акт, включително и неговото обнародване в „Държавен вестник“, до края на месец юли 2026 г. и необходимостта от достатъчно технологично време за адаптиране на информационните системи на пенсионноосигурителните дружества.